

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550

เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ มีความสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 และ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 (1) (2) (6) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2533 สภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จึงออกข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1

บททั่วไป

- ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550”
- ข้อ 2 ให้ใช้ข้อบังคับนี้ นับถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541 รวมถึงระเบียบ คำสั่ง ประกาศอื่นใดของมหาวิทยาลัยหรือคณะที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน
- ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้
- “มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
  - “อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
  - “คณะ” หมายถึง คณะ วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
  - “คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะ วิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
  - “สาขาวิชา” หมายถึง สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
  - “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายถึง คณะกรรมการที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณบดีและได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี โดยองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย
  - “คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ” หมายถึง คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของแต่ละคณะ ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากคณบดีและได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี โดยองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

- “คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย” หมายถึง คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี โดยองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- “อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา” หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน แนะนำ ให้คำปรึกษา และควบคุมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
- “อาจารย์ประจำ” หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน หรือผู้ที่มหาวิทยาลัยทำสัญญาจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอน การวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ)
- “อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และหรือการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และหรือการค้นคว้าอิสระ หรืออาจารย์ผู้สอนตามเกณฑ์ที่กำหนด ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น
- “อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตร และหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- “อาจารย์ผู้สอน” หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ทำหน้าที่สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา
- “อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะจากภายนอกมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน
- “อาจารย์ร่วมสอน” หมายถึง อาจารย์สังกัดคณะอื่น หรือสถาบันหรือสำนักอื่นในมหาวิทยาลัย ที่ได้รับมอบหมายให้สอนในหลักสูตร
- “อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป” หมายถึง อาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและการจัดแผนการเรียนของนักศึกษา
- “อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก” หมายถึง อาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย เช่น การพิจารณาเค้าโครง การให้คำแนะนำ และควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา
- “อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม” หมายถึง อาจารย์ประจำ หรือ อาจารย์พิเศษหรือผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ที่ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการพิจารณาเค้าโครง รวมทั้งช่วยเหลือให้คำแนะนำ และควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา
- “ผู้ทรงคุณวุฒิ” หมายถึง บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้นๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพนั้นๆ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ 9 ขึ้นไป ตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในสายวิชาการ หรือผู้ที่ไม่มีความรู้หรือตำแหน่งทางวิชาการ แต่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้นๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้นๆ

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

“นักศึกษาต่างชาติ” หมายถึง นักศึกษาผู้ซึ่งไม่ถือสัญชาติไทย และเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี

- ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มิมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการให้ปฏิบัติตามที่เห็นสมควร และคำสั่งของอธิการบดีถือเป็นที่สุดและให้มีอำนาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

หมวดที่ 2

ระบบการจัดการศึกษา

- ข้อ 6 ระบบการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษา (หนึ่งปีการศึกษา แบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ และหนึ่งภาคการศึกษาปกติให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ส่วนภาคการศึกษาฤดูร้อนอาจจัดได้ตามความจำเป็นของแต่ละหลักสูตร โดยให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตมีส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ)

ในกรณีที่หลักสูตรใดไม่เหมาะกับการใช้ระบบทวิภาค ให้ใช้ระบบการจัดการศึกษาระบบอื่นได้ โดยต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

- ข้อ 7 การคิดหน่วยกิตสำหรับระบบทวิภาค เป็นดังนี้

รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาการศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

หมวดที่ 3

หลักสูตร

- ข้อ 8** หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้
- 8.1** หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรซึ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น
- 8.2** หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาตรี เป็นหลักสูตรซึ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดย กระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์รื่องความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตน เชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
- ข้อ 9** โครงสร้างของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
- 9.1** หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
- 9.2** หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาตรี
- ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผนคือ
- แผน ก** เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้
- แบบ ก 1** ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และหลักสูตรอาจกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด
- แบบ ก 2** ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
- แผน ข** เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต
- ทั้งนี้ สาขาวิชาใดเปิดสอนหลักสูตรแผน ข จะต้อง มีหลักสูตร แผน ก ให้ นักศึกษาเลือกศึกษาไว้ด้วย
- 9.3** หลักสูตรปริญญาตรี
- ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต
- ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต
- แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบคือ

แบบ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ หลักสูตรอาจกำหนดให้มีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้นสูง จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ 1.1 และ แบบ 1.2 จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

แบบ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และมีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ 2.1 และ แบบ 2.2 จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

ข้อ 10 ประเภทของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

- 10.1 หลักสูตรปกติ (Regular Program) หมายถึง หลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งที่ใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนรวมทั้งการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ และ/หรืออาจมีบางรายวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอนด้วยก็ได้
- 10.2 หลักสูตรภาษาอังกฤษ (English Program) หมายถึง หลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนทั้งหลักสูตร รวมทั้งการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ
- 10.3 หลักสูตรนานาชาติ (International Program) หมายถึง หลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งที่ มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษา และมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

หลักสูตรตามข้อ 10.1, 10.2 และ 10.3 อาจเป็นหลักสูตรร่วมสถาบัน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอื่น ทั้งภายในหรือภายนอกประเทศ

ข้อ 11 ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลา เป็นดังนี้

- 11.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา
- 11.2 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา
- 11.3 ปริญญาตรีบัณฑิต ผู้ที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่า ไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทหรือเทียบเท่า ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
- 11.4 ในกรณีที่มีเหตุผลวิสัย อธิการบดีสามารถขยายระยะเวลาการศึกษาให้แก่นักศึกษา ได้ครั้งละ 1 ภาคการศึกษาปกติ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

11.5 การนับเวลา ให้นับต่อเนื่องกันตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

หมวดที่ 4

อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 12 การแต่งตั้งอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละประเภทรวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 13 จำนวนและคุณสมบัติอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่น้อยกว่า 3 คน และที่เหลือต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าเกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้น และเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน และมหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรพหุวิทยาการ โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงและสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้ประจำอยู่แล้วได้อีกหนึ่งหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติดังนี้

13.1 หลักสูตรปริญญาโท

13.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

13.1.2 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

13.1.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

13.1.3.1 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการวิจัยที่มีใช้ส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

13.1.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับ 9 ของหน่วยงานระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้นๆ หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่เป็นบุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักได้ ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจเป็นบุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยหรือเป็นบุคคลภายนอก โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

13.1.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นอาจารย์สอบวิทยานิพนธ์แทนผู้ทรงคุณวุฒิได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

13.1.5 อาจารย์ผู้สอบการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นอาจารย์ผู้สอบการค้นคว้าอิสระได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

13.2 หลักสูตรปริญญาคุุฎีบัณฑิต

13.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

13.2.2 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

13.2.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

13.2.3.1 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

13.2.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับ 9 ของหน่วยงานระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้นๆ หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมี

ประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ
ปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่เป็น
บุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้
ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็น
บุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยหรือเป็นบุคคลภายนอก โดยคณะกรรมการ
เสนอชื่อแต่งตั้ง และต้องผ่านคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
เพื่อขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และต้องแจ้งสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

- 13.2.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์** ต้องประกอบด้วย อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารอง
ศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้าน
การสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นอาจารย์สอบ
วิทยานิพนธ์แทนผู้ทรงคุณวุฒิได้ โดยคณะกรรมการเสนอชื่อแต่งตั้ง และต้องผ่าน
คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย
และต้องแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

- 13.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง** จำนวนและคุณสมบัติของ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตให้อนุโลม
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้อนุโลมตาม
หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

ข้อ 14 ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

- 14.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต และปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตได้ไม่เกิน 5 คน หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มี
ศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนักศึกษาได้มากกว่า 5 คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของอธิการบดี โดยความ
เห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 10 คน
- 14.2 อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิตได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวน
นักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาค้นคว้าอิสระ 3 คน ทั้งนี้ให้นับ
รวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียว

หมวดที่ 5 การรับเข้าศึกษา

ข้อ 15 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา

15.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้การรับรอง ตามที่หลักสูตรกำหนดและมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

15.2 หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้การรับรอง ตามที่หลักสูตรกำหนดและมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

15.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ผู้เข้าศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้การรับรอง และมีคุณสมบัติอย่างอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

15.4 หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

15.4.1 ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือ

15.4.2 ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันกับหลักสูตรที่เข้าศึกษา โดยมีผลการเรียนดีมากและมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ หรือมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามประกาศมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร กำหนด

ข้อ 16 การรับสมัคร

ใบสมัคร ระยะเวลาสมัคร หลักฐานและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 17 วิธีรับเข้าศึกษา

17.1 การพิจารณารับเข้าศึกษาอาจกระทำได้โดยการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก หรือ โดยวิธีอื่นใดที่คณะเห็นสมควรและมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

17.2 คณะกรรมการประจำคณะอาจให้ความเห็นชอบในการรับผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาบัณฑิต และมีคุณสมบัติตามข้อ 15 เข้าศึกษาหรือวิจัย แต่มิใช่การศึกษาเพื่อรับปริญญาจากมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการรับเข้าให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

17.3 การรับนักศึกษาต่างชาติ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ข้อ 18 การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้เข้าศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย จะต้องไปรายงานตัวเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ผู้ที่มหาวิทยาลัยจะรับรายงานตัวเพื่อเป็นนักศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ของผู้เข้าศึกษาครบถ้วนตาม ข้อ 15 และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 19 ประเภทของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 19.1 นักศึกษาสามัญ คือ บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ในแต่ละสาขาวิชา หรือรับเข้าเป็นนักศึกษาทดลองศึกษาตามเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งเมื่อผ่านการประเมินผลหรือครบเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชาทั้งนี้จะต้องไม่เกิน 1 ภาคการศึกษาปกติ จึงจะได้รับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ตามหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตร
- 19.2 นักศึกษาวิชาสามัญ คือ บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษา โดยไม่ขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร การดำเนินการเกี่ยวกับนักศึกษาวิชาสามัญให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ 6**การลงทะเบียนวิชาเรียน****ข้อ 20** การลงทะเบียนวิชาเรียน

- 20.1 การลงทะเบียนวิชาเรียน การขอเพิ่มและถอนรายวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดเวลาในการลงทะเบียน การขอเพิ่มและถอนรายวิชาและอัตราค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนให้เป็นไปตามระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย หากดำเนินการหลังระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 20.2 การลงทะเบียนวิชาเรียน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
- 20.2.1 การลงทะเบียนเพื่อได้หน่วยกิตและคิดค่าคะแนน (Credit)
- 20.2.2 การลงทะเบียนเพื่อได้หน่วยกิตแต่ไม่คิดค่าคะแนน (Non-Credit)
- 20.2.3 การลงทะเบียนเพื่อร่วมฟัง (Audit)
- 20.3 ภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาต้องลงทะเบียนวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต ภาคการศึกษาฤดูร้อนนักศึกษาลงทะเบียนวิชาเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต การลงทะเบียนวิชาเรียนน้อยกว่าที่กำหนดจะทำได้กรณีที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและประธานหลักสูตรเป็นผู้อนุมัติ
- 20.4 นักศึกษาไม่สามารถลงทะเบียนวิชาเรียนซ้ำเพื่อคิดค่าคะแนน ในวิชาที่เคยลงทะเบียน และได้ผลการเรียนตั้งแต่ระดับคะแนน B ขึ้นไป
- 20.5 นักศึกษาที่เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา หรือนักศึกษาที่ลาพักการศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมในภาคการศึกษานั้นตามระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัยกำหนด

- 20.6 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิชาเรียนที่บรรจุอยู่ในแผนการเรียน หรือเทียบเท่าในสถาบันอื่น เพื่อนับเป็นวิชาตามแผนการเรียนได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ

ข้อ 21 การเปลี่ยนวิชาเอก สาขาวิชา และแผนการศึกษา

- 21.1 นักศึกษาสามารถเปลี่ยนวิชาเอกและสาขาวิชาได้ เมื่อศึกษารายวิชาในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิชาที่จะโอนได้ต้องได้ระดับคะแนน B ขึ้นไป หรือ S จำนวนหน่วยกิตที่โอนจะต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตรที่รับโอน และหน่วยกิตที่โอนให้นำมาคิดค่าคะแนนสะสมด้วย ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 21.2 การเปลี่ยนสาขาวิชา จะกระทำได้อีกเมื่อมีที่ว่างสำหรับเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ขอศึกษานั้น ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะที่จะศึกษา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 21.3 การเปลี่ยนแผนการศึกษาจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ 22 การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต

- 22.1 นักศึกษาสามารถขอเทียบ โอนรายวิชาและหน่วยกิตจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีหรือสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้ให้การรับรองในรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนน B ขึ้นไป หรือ S หรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน 5 ปี นับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ
- 22.2 จำนวนหน่วยกิตที่จะขอโอนจะต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตรที่รับโอน และต้องใช้เวลาในการศึกษาในหลักสูตรที่รับโอนอย่างน้อย 2 ภาคการศึกษาปกติ
- 22.3 หน่วยกิตที่โอนจะไม่นำมาคิดค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม
- 22.4 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

ข้อ 23 การเปลี่ยนระดับการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า หรือในทางกลับกัน นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า อาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยฯ

หมวดที่ 7

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 24 ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ จัดให้มีการประเมินผลการศึกษาอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

ข้อ 25 การประเมินผลรายวิชาให้กำหนดระดับคะแนนหรือสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมาย และค่าคะแนน ดังนี้

ลำดับชั้น (Grade)	ค่าคะแนน (Grade Point)	ความหมาย
A	4.0	ดีเยี่ยม (Excellent)
B+	3.5	ดีมาก (Very Good)
B	3.0	ดี (Good)
C+	2.5	ค่อนข้างดี (Above Average)
C	2.0	พอใช้ (Average)
D+	1.5	อ่อน (Below Average)
D	1.0	อ่อนมาก (Poor)
F	0	ตก (Fail)

ข้อ 26 ในบางกรณีหลักสูตรอาจกำหนดไว้เป็นสัญลักษณ์อื่น ซึ่งอักษรดังกล่าวไม่มีคะแนน และหน่วยกิตที่ลงทะเบียนไม่นำไปคิดคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.)

26.1 สัญลักษณ์และความหมายมีดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
S	ผลการศึกษาเป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	ผลการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
Au	การลงทะเบียนเพื่อร่วมฟัง (Audit)
W	ถอนวิชาเรียนแล้ว (Withdrawn) และให้สำหรับรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้
	เพิกถอน
N	ยังไม่ส่งผลการเรียน (Grade not reported)
EXE	ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนรายวิชา (Exempted)
T	รับโอน (Transferred)

26.2 การใช้สัญลักษณ์

- I ใช้สำหรับรายวิชาที่มีค่าคะแนนในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
- (1) นักศึกษายังปฏิบัติงานไม่ครบเกณฑ์ตามที่คุณสอนกำหนด หรือ
  - (2) นักศึกษา ไม่สามารถเข้าสอบโดยเหตุสุดวิสัย
- ทั้งนี้ต้องมีเหตุผลและหลักฐาน โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ
- โดยนักศึกษาต้องดำเนินการแก้ I ภายใน 60 วัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้อำนาจคณบดีอนุมัติโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ในการขยายเวลาแก้ I ภายในภาคการศึกษาถัดไป เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังแก้ I ไม่แล้วเสร็จให้เปลี่ยน I เป็น F
- S ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่คิดค่าคะแนน (Non-Credit) รวมทั้งวิชาร่วมฟัง (Audit) ที่นักศึกษาเข้าเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาการศึกษา และใช้ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระซึ่งมีผลเป็นที่พอใจ
- U ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่คิดค่าคะแนน (Non-Credit) รวมทั้งวิชาร่วมฟัง (Audit) ที่นักศึกษาเข้าเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาการศึกษา
- W ใช้สำหรับรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้เพิกถอน หรือใช้ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือใช้ในกรณีที่นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ 27 การสอบมี 5 ประเภท คือ การสอบรายวิชา การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) การสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ การสอบภาษาต่างประเทศ

- 27.1 การสอบรายวิชาเป็นการสอบของทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ซึ่งวิธีการสอบหรือประเมินผลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด
- 27.2 การสอบประมวลความรู้ เป็นการสอบข้อเขียนหรือปากเปล่า หรือทั้งสองแบบ (เฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต แผน ก) โดยให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอคณบดีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการสอบ การสอบประมวลความรู้จะกระทำได้นั้นนักศึกษาสอบผ่านรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด และคะแนนเฉลี่ยสะสมในรายวิชาที่กำหนดต้องไม่ต่ำกว่า 3.00
- 27.3 การสอบวัดคุณสมบัติ เป็นการสอบข้อเขียน หรือการสอบปากเปล่าหรือทั้งสองแบบในสาขาวิชาเอก และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต โดยให้มีคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอคณบดีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการสอบ
- ทั้งนี้คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำ คณะกำหนด

- 27.4 การสอบวิทยานิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบปากเปล่า เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจ ในการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ เป็นผู้ดำเนินการสอบ โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบ
- 27.5 การสอบภาษาต่างประเทศ สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตให้เป็นไปตามคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ 28** การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบวิทยานิพนธ์ และการสอบการค้นคว้าอิสระ
- 28.1 การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ ประเมินผล โดยใช้คำว่า “สอบผ่าน” หรือ “Pass” เมื่อการวัดผลเป็นที่พอใจ และใช้คำว่า “สอบไม่ผ่าน” หรือ “Fail” เมื่อการวัดผลไม่เป็นที่พอใจ การสอบตามนัยนี้จะสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง
- 28.2 การสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ กำหนดการประเมินผลเป็น 4 ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม
ดี (Good)	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นดี
สอบผ่าน (Pass)	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นผ่าน
สอบไม่ผ่าน (Fail)	หมายความว่า	ผลการประเมินขั้นตก
- การสอบตามนัยนี้จะสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง
- ข้อ 29** นักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า B ในรายวิชาในหมวดบังคับ หรือวิชาเอก หรือวิชาเฉพาะที่หลักสูตรกำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ
- ข้อ 30** วิธีการปฏิบัติในการสอบและการคุมสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการสอบ
- ข้อ 31** การนับหน่วยกิตสะสม ให้ปฏิบัติดังนี้
- 31.1 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมให้ครบตามหลักสูตรนั้น ให้นับหน่วยกิตของทุกรายวิชา ในหลักสูตรที่ได้ไม่ต่ำกว่า C หรือ S ยกเว้นรายวิชาเอกหรือวิชาบังคับให้นับหน่วยกิตของวิชาที่ได้ไม่ต่ำกว่า B
- 31.2 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนวิชาใดวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับจำนวนหน่วยกิตของวิชานั้นสะสมเพียงครั้งเดียว
- ข้อ 32** การคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) ให้คำนวณจากทุกรายวิชาที่มีค่าคะแนน ดังนี้
- 32.1 คะแนนเฉลี่ยรายภาค ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าคะแนนของสัญลักษณ์ที่นักศึกษาได้ในแต่ละรายวิชา เป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น
- 32.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษา ที่มีการคิดคำนวณโดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าคะแนน

สัญลักษณ์ที่นักศึกษาได้รับในแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตสะสม ทั้งนี้รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนซ้ำ ตามข้อ 32 ให้นำค่าคะแนนสุดท้ายที่ได้รับในรายวิชานั้น ๆ มาใช้ในการคำนวณและคิดจำนวนหน่วยกิตเพียงครั้งเดียว การคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คิดทศนิยมสองตำแหน่ง โดยให้ปัดเศษทศนิยมในตำแหน่งที่สามขึ้นหากมีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป

หมวดที่ 8

การทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

- ข้อ 33** การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระกระทำได้เมื่อนักศึกษามีคุณสมบัติครบตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ทั้งนี้หลักเกณฑ์อื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- ข้อ 34** การควบคุมวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ
ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 1 คน และอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้อีกตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศหรือข้อกำหนดของคณะ โดยเสนอผ่านมหาวิทยาลัยในการแต่งตั้ง
- ข้อ 35** การจัดทำและการนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรี และปริญญาโทหรือปริญญาตรีจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีจะต้องผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ จึงจะดำเนินการจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์ได้
- ข้อ 36** การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ
- 36.1 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ต้องกระทำในทุกภาคการศึกษา
- 36.2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา โดยระบุจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่ได้รับการประเมินให้ได้สัญลักษณ์ S ของนักศึกษาแต่ละคนในแต่ละภาคการศึกษานั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน หากผลการประเมินพบว่าไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้ในภาคการศึกษานั้นๆ ให้มีค่าเป็น S เท่ากับ 0 หน่วย (ศูนย์หน่วย) และให้รายงานผลการประเมินต่อกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะ
- 36.3 นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ได้รับการประเมินผลความก้าวหน้าเป็น S เท่ากับ 0 หน่วย (ศูนย์หน่วย) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขโดยอาจให้นักศึกษาผู้นั้นได้รับการพิจารณาให้เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหรือเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรืออื่นๆ แล้วแต่กรณี และประธานหลักสูตรต้องรายงานสาเหตุและผลการพิจารณาต่อคณบดีเพื่อหาข้อยุติ
- ข้อ 37** เมื่อได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของเนื้อหา ให้คณะดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระใหม่ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิตจากหัวข้อเดิมที่สามารถนำไปใช้กับหัวข้อใหม่ได้ แต่

ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านในหัวข้อเดิม ทั้งนี้ให้นับจำนวนหน่วยกิตดังกล่าวเป็นจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านได้สัญลักษณ์ S ซึ่งสามารถนำมานับเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะบดีโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พร้อมทั้งให้คณะแจ้งหน่วยกิตที่ได้ S มายังมหาวิทยาลัย ภายในภาคการศึกษานั้น

ข้อ 38 การสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

38.1 การสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ต้องดำเนินการภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนครบหรือภายใน 1 ภาคการศึกษาหลังจากได้สัญลักษณ์ S ครบตามจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ในกรณีที่ไม่สามารถมาทำการสอบได้ภายใน 1 ภาคการศึกษาโดยไม่มีเหตุอันควรและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ให้ถือว่าการสอบครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน

38.2 การสอบวิทยานิพนธ์

38.2.1 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไม่น้อยกว่า 1 คน อาจารย์ประจำซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไม่น้อยกว่า 1 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ทั้งนี้อาจแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) เป็นกรรมการสอบด้วยได้ โดยให้กรรมการคนใดคนหนึ่งซึ่งไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นประธานคณะกรรมการสอบ

38.2.2 การสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอและตอบคำถามของผู้เข้าสอบได้ และคณะวิชาต้องประกาศให้ผู้สนใจทราบก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน

โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์มีอำนาจ หน้าที่ในการควบคุมให้ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

38.2.3 กระบวนการสอบ จะต้องมีการสอบไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ประจำซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการแทนหรือเพิ่มและกำหนดวันสอบใหม่

38.2.4 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบที่อยู่ร่วมในวันสอบ การประเมินผลให้นับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) เป็น 1 เสียง อาจารย์ประจำเป็น 1 เสียง และผู้ทรงคุณวุฒิเป็น 1 เสียง และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 เสียงของจำนวนกรรมการทั้งหมด

38.3 การสอบการค้นคว้าอิสระ

38.3.1 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไม่น้อยกว่า 2 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา

หลัก ทั้งนี้อาจแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) เป็นกรรมการสอบด้วยได้ โดยให้กรรมการคนใดคนหนึ่งซึ่งไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นประธานคณะกรรมการสอบ

- 38.3.2 กระบวนการสอบ ต้องมีคณะกรรมการสอบไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อย 2 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

ถ้าคณะกรรมการสอบไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น ให้เลื่อนการสอบออกไป ในกรณีที่จำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ โดยให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการแทนหรือเพิ่มและกำหนดวันสอบใหม่

- 38.3.3 ผู้ประเมินผลการสอบต้องเป็นกรรมการสอบที่อยู่ร่วมในวันสอบ การประเมินผลให้นับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) เป็น 1 เสียง ผู้ทรงคุณวุฒิหรืออาจารย์ประจำที่ไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้นับเป็น 2 เสียง และให้ถือผลการประเมินตามมติกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 เสียงของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ 39 ให้ประธานคณะกรรมการสอบแจ้งผลการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ เป็นลายลักษณ์อักษรแก่คณบดีภายใน 3 วันทำการถัดจากวันสอบ และแจ้งผลให้มหาวิทยาลัยทราบภายใน 15 วันโดย

- 39.1 ในกรณีสอบผ่านแต่ต้องมีการแก้ไขให้มีบันทึกประเด็นหรือรายการที่ต้องแก้ไข พร้อมทั้งมีการอธิบายชี้แจงให้ผู้เข้าสอบรับทราบ ทั้งนี้ผู้เข้าสอบต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จ และคณะกรรมการสอบให้ความเห็นชอบภายใน 60 วัน นับจากวันสอบ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผลการสอบครั้งนั้นไม่ผ่าน และให้คณะกรรมการสอบรายงานผลขั้นสุดท้ายต่อคณบดีและมหาวิทยาลัย
- 39.2 กรณีสอบไม่ผ่าน คณะกรรมการต้องสรุปสาเหตุหลักของการพิจารณาไม่ให้ผ่าน โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรรายงานต่อคณบดี

ข้อ 40 หากนักศึกษาขาดสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านในการสอบครั้งนั้น

ข้อ 41 ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระครั้งแรกไม่ผ่าน มีสิทธิยื่นขอสอบครั้งที่ 2 ภายในเวลาที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะกำหนด การขอสอบทั้ง 2 ครั้ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าลงทะเบียนสอบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ หากไม่ดำเนินการตามกำหนดข้างต้น โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 42 รูปแบบการพิมพ์ การส่งเล่ม และลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

42.1 รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

42.2 นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวน ลักษณะ และระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

- 42.3 ลิขสิทธิ์วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม หรือผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 9

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 43 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

- 43.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- 43.1.1 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร
- 43.1.2 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 3.00
- 43.1.3 มีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 43.2 หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
- 43.2.1 แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) พร้อมส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 43.2.2 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษาวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) พร้อมส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 43.2.3 แผน ข ศึกษาวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 สอบผ่านการสอบประมวลความรู้และการค้นคว้าอิสระ พร้อมส่งรูปเล่มการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 43.3 หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต
- 43.3.1 ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 43.3.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

- 43.3.3 แบบ 1 เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อย ดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น พร้อมส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และมี คุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 43.3.4 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ใน วารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น พร้อมส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับ สมบูรณ์และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

การยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ นั้น ต้องมีหลักฐานการตอบรับที่ระบุชื่อวารสาร ฉบับที่พิมพ์ ช่วงวันเดือนและปีที่ พิมพ์ จากบรรณาธิการวารสารตามเกณฑ์มาตรฐานสากล โดยต้องส่งเอกสารที่ได้รับการ ตีพิมพ์ให้มหาวิทยาลัยเพื่อเป็นหลักฐาน ภายใน 3 เดือนหลังจากวันตีพิมพ์

ข้อ 44 สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งกำหนดให้การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไข ในการสำเร็จการศึกษาและนักศึกษาได้ดำเนินการจนผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่นๆ ครบถ้วนแล้วแต่ อยู่ในระหว่างรอการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่หลักสูตรกำหนด นักศึกษา สามารถยื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาได้ครั้งละ 1 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประกาศมหาวิทยาลัย หากไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยเหตุใดๆ ต้องเสนอสภาพิจารณา

ข้อ 45 การขออนุมัติปริญญา

- 45.1 นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอสำเร็จ การศึกษาต่อมหาวิทยาลัย ตามกำหนดในประกาศของมหาวิทยาลัย
- 45.2 นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยต้องมี คุณสมบัติ ดังนี้
- 48.2.1 เป็นผู้มีความประพฤติตามข้อ 43 และหรือข้อ 44
- 48.2.2 ไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ หรือมีหนี้สินกับมหาวิทยาลัยหรือคณะ
- 48.2.3 เป็นผู้ไม่อยู่ในระหว่างดำเนินการลงโทษทางวินัยนักศึกษา
- 45.3 การเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด โดยที่วันที่สำเร็จการศึกษา ให้นับวันที่คณะกรรมการประจำคณะมีมติ รับรองการสำเร็จการศึกษา

- ข้อ 46** ในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นและสมควร มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ผู้สำเร็จการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใดเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ 47** การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร
- สภามหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งได้อนุมัติแก่ผู้สำเร็จการศึกษาหนึ่งผู้ใดไปแล้วตามกรณีดังต่อไปนี้
- 47.1 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนัยของคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้าศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษา ของหลักสูตรที่ตนได้สำเร็จการศึกษา ตามข้อ 15 หรือข้อ 43 หรือข้อ 44 แห่งข้อบังคับนี้ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น
- 47.2 วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการอื่นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ลอกเลียนงานผู้อื่น หรือมิได้กระทำด้วยตนเอง การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น
- 47.3 ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น ได้กระทำการอันเป็นที่เสื่อมเสียร้ายแรงต่อมหาวิทยาลัย หรือต่อศักดิ์ศรีแห่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ตนได้รับ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร ในกรณีนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติเพิกถอน

หมวดที่ 10

สถานภาพของนักศึกษา

- ข้อ 48** การลาพักการศึกษา และการลาออกของนักศึกษา
- 48.1 นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาพักการศึกษาหรือลาออกต้องยื่นคำร้องต่อคณะ โดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ประธานหลักสูตร และคณบดี แล้วเสนอต่อมหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ
- 48.2 การลาพักการศึกษาให้ลาพักได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่สองเป็นต้นไปและลาพักได้ไม่เกิน 2 ภาค การศึกษาปกติตลอดหลักสูตร ยกเว้นกรณีสุดวิสัยให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ
- 48.3 นักศึกษาผู้ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย หลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
- ข้อ 49** การพ้นจากการเป็นนักศึกษา นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในกรณีดังต่อไปนี้
- 49.1 ตาย
- 49.2 ลาออก
- 49.3 สำเร็จการศึกษา
- 49.4 ไม่ส่งเอกสารลงทะเบียนเรียน และ/หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการลาพักการศึกษา/รักษาสถานภาพนักศึกษา ในทุกภาคการศึกษาตามประกาศมหาวิทยาลัย

- 49.5 เป็นนักศึกษาทดลองและไม่ผ่านการประเมินผลหรือเงื่อนไขของสาขาวิชาภายใน 1 ภาคการศึกษาปกติ
- 49.6 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตไม่เกินกึ่งหนึ่ง จากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนในหลักสูตรและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50
- 49.7 เรียนได้จำนวนหน่วยกิตเกินกึ่งหนึ่ง จากจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีค่าคะแนนในหลักสูตรและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75
- 49.8 ใช้เวลาการศึกษาครบตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว ยกเว้นกรณีที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาศึกษาตามข้อ 11.4 และ 44
- 49.9 สอบประมวลความรู้ สอบวัดคุณสมบัติ สอบวิทยานิพนธ์ หรือสอบการค้นคว้าอิสระครั้งที่สองไม่ผ่าน
- 49.10 ถูกลงโทษให้ออกจากการเป็นนักศึกษาอันเนื่องมาจากความประพฤติไม่เหมาะสม
- 49.11 อื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 50 การขอคืนสถานภาพนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ 49.2 และ ข้อ 49.4 เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ขอคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษาได้ โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการคืนสถานภาพให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้เมื่อได้รับการคืนสถานภาพแล้ว ระยะเวลาในการศึกษารวมแล้วต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร

หมวดที่ 11

การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ 51 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

- 51.1 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เป็นผู้รักษามาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
- 51.2 งานบริหารบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนคณะและภาควิชาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 52 ให้มีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตรในองค์กรร่วมของคณะนั้นๆ องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 53 การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรมีการดำเนินการควบคุมมาตรฐาน คุณภาพ และจัดทำรายงานตามแนวทางการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อย่างน้อยแต่ละหลักสูตรต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองปีละหนึ่งครั้ง ตามรูปแบบของมหาวิทยาลัย เสนอต่อคณบดีต้นสังกัดหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ประจำคณะ พร้อมส่งสำเนาให้งานบริหารบัณฑิตศึกษาภายในเวลาที่กำหนด และทุกหลักสูตรต้องมีการปรับปรุงเมื่อเปิดการเรียนการสอนแล้วทุก 5 ปี

บทเฉพาะกาล

- ข้อ 54 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2549 ให้ใช้เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ตามประกาศมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เรื่องเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ลงวันที่ 16 มีนาคม 2550 ส่วนนักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา 2549 ให้ใช้เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตร (ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2541 หรือตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ในกรณีที่หลักสูตรกำหนด)
- ข้อ 55 การใดมิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้นำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาและแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษามาบังคับใช้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

(ศาสตราจารย์พิเศษ จอมจิน จันทรสกุล)
นายกสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี